

Gospodarske stvari.

Koliko več izda rezana in zdrobljena klaja.

Rezati in drobiti živinsko klajo je zelo koristno ne le gospodarju, ampak tudi živini. Angleži so v tem oziru natančne skušnje napravili in te so pokazale, da 100 kilogramov rezanega sena toliko zaleže, kolikor 130 do 140 kilogramov nerezanega celega sena. 100 kilogr. zdrobljenega ovsa toliko redi, kolikor 170—180 kilogr. celega ovsa, če se med njega rezane slame in sena primerno pomeša, da so konji primorani sprejeti klajo žvekati. 100 kilogr. mletega graba, mlete leče, boba redi toliko, kolikor 300 kilogr. nemlelih teh sadežev. 1 kilogr. drobljenega in poparjenega graba, boba ali turšice nadomestuje 3 kilograme ovsa.

Menjati s sadeži je tudi sočivarju koristno

Sočivar, ki se umnih pravil pri sočivji reji drži, bo de tudi s sadeži na istem zemljišči menjal, kajti pametno kolobarjenje s sočivjem je zelo hasnovito. Komur je mnogo gnoja na razpolaganje, ta naj vsako leto jedno polovico svojega vrta dobro pognoji. Še hasnovitnejše pa je, ako si sočivnjak na tri dele razdeli. Na tak način si varuje gnoj in vendar pridelka ne strada. Na pognojeni tretji del vrta se sadijo in sejejo tako imenovani izsesajoči sadeži: razne sorte zelja, salate, špinace, hren, mesečna redkev, luk, belar, kumare, endivije, petersil itd. Na drugo tretjino pa take rastline, ki zemljo manje izpijejo. K tem pripadajo: repa, korenje, pesa, kolraba, navadna redkev in krompir. Na tretji del pridejo rastline, ki zemljo najmanje izvlečejo. Sem spadajo vse sorte sočivja, grab, bob, leča in razne čebulovine.

Kako meso čvrsto ali frišno ohraniti. Po japonski se meso na tale način čvrstvo ohrani. Vzamejo navadno porcelanasto posodo in položé v njo sirovo meso, katero z vrelo vodo polijejo. Tako se snovi v mesu, ki jajčno beljakovino v sebi imajo, po vrhu mesa strdijo in napravijo nekakšno skorjo, ki brani vodi, da ne more v meso vdirati. Na to se na vodo še nekoliko olja vlije, katero zraku brani, da ne more do mesa, in ga tako osmrarenja brani. Pravijo, da je tako hranjevano meso boljše od onega, ki ga v plehastih škatljah hranjujejo. Po kuhanju s plehasto škatljo vred izgubi meso svoj dober okus in se včasih v kepo trdega vlakna skrči, da pravemu mesu še skoraj podobno ni.

Kako se uši svinjam preženó. Ušivo živinče se najprej s toplo žajfno vodo, s ščetjo ali krtačo do dobrega osnaži ostudnega mrčesja. Tako omito živinče se potem dene v hlev, ki je bil s suho, čisto nasteljo dobro postlan. Na to se vzame maža, ki se je iz 7-5 gramov živega srebra in pa iz 250 gramov zelene žajfe naredila. S to mažo se živinče tam, pa ne predebelo in premočno, po-

maže, kder so se grdi zajedavci najbolj naselili. Vsak dan se stara maža, preden se žival na novo pomaže, z nje zmije. Ščet mora vsakokrat pomagati. Ko bi ta pomoček ne hotel brž pomagati, se mora s špiritom ali pa s tobakovo vodo ali pa z vodo, v kateri se je petersilovo seme kubalo, žival vmivati. Včasih so se uši pregnale, če so svinje s smetano ali matudo vmivali.

Kako pomagati, da krava ne more sama sebe posesati. Najdejo se krave, ki imajo ničvredno navado, da same sebe posesajo. Te napake kravo odvaditi, je prav prosta in lahka reč. Priveže se taki kravi na rogove poprečna palca, ki je tako dolga, da še na obeh straneh črez rogove kakih 30 centimetrov moli. Konci se morajo biti nekoliko poostreni. Priveže se palca z močno špago prav trdno, da je ne more z rogov zbiti. Privezana palca na rogove kravi sesanje na lastnih sesih stori nemogoče. Brž ko se želja po sesanju pri kravi zgubi, kar se večidel v kratkem zgodi, se palca iz rogov vzame.

V Žavci bo dne 3. septem. premiranje konj, o kateri reči smo uže potrebno naznanili. Drugi dan t. j. 4. septembra vrši se prva konjska dirka v Savinjske dolini. Potrebno smo uže povedali. Dostavimo še, da znašajo darila dirkarjem 40 fl., 30 fl., 20 fl., 10 in 1 zlat. Konje treba dan poprej pri g. Hausenbichlerji v Žavci naglasiti. Pri tej priložnosti položi vsak, kateri se hoče dirke udeležiti pri g. Hausenbichlerji 3 fl. Po dirki bode srečkanje, loterija ali žreb po 10 krajcarjev. Dobitke so: lletno žrebe, krasna konjska oprava, dve lični konjski odeji, dve lepi okinčani uzdi, dve zali knaftri, težka konjska odeja, ličen podpas, močna knaftra, popolna brzda, krasen bič itd. Želimo srečnega uspeha in dobrega dopisa za „Slov. Gospodarja!“

Opozorujemo na denešnje oznanilo zastran Dupuisovega luga za varovanje pšenice zoper snet. Razni gosponarski listi, med njimi „Wiener landwirthschaftliche Zeitung“ hvalijo to sredstvo.

Sejmi na Koroškem 5. sept. v Pliberku, 21. Gmind, Gradišče, sv. Jakob v Rožu.

Dopisi.

Iz Podsrede. (Blizu 100 let stara slovenska okrožnica tiskana) našla se je v knjižnici naše župnije. Ona spričuje, kako so uže v pretečenem stoletju slovenščino pripoznavali kot v deželi navaden jezik ter v njem uradovali. Tem bolje piškivo je, če se den denešnji obotavlja in brani slovensko uradovanje. Okrožnica se od besede do besede glasi tako: „Currenda na ufse podlosne tega Krasa. Veliku Schwaringe, inu potosheine so naprei pershle, de so eni, kateri so savolo she mineniga Napokoja is Stellingo h'soudashni, inu tudi s' gradeshkim zuhtaufam postrafani, inu pale na konz predniga Mefsza Augusta iz pregnadlivam